

Організація бухгалтерського обліку

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	071 – Облік і оподаткування	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Освітня програма	Облік, аудит і оподаткування	Кафедра	Бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

Олена Мелень, Olena.Melen@khp.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічного аналізу та обліку НТУ «ХПІ». Досвід роботи – 20 років. Автор біля 100 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Організація бухгалтерського обліку», «Облік та оподаткування малих підприємств», «Облік та звітність в оподаткуванні»

Загальна інформація про курс

Анотація	Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними й практичними основами раціональної організації та техніки бухгалтерського обліку, контролю та аналізу на підприємстві, визначення раціональної структури облікового, контрольного та аналітичного процесів, організації роботи виконавців		
Цілі курсу	Сформувати у студентів теоретичні уявлення та практичні навички щодо методики проведення організаційних засад стосовно вдосконалення документування господарських операцій, обробки інформаційних даних обліку, ефективного використання робочого часу облікових працівників, здійснення точного, дієвого і своєчасного обліку та забезпечення узгодженої ритмічної праці облікових працівників на всіх етапах облікового процесу		
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит		
Семестр	1		

Обсяг (кредити) / Тип курсу	5 / Обов'язковий	Лекції (години)	32	Практичні заняття (години)	32	Самостійна робота (години)	86
-----------------------------	------------------	-----------------	----	----------------------------	----	----------------------------	----

Програмні компетентності	ЗК 08	Здатність застосовувати навички публічних ділових і наукових комунікацій з використанням інформаційних технологій задля вирішення поставлених завдань.
	СК 02	Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства
	СК 07	Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства
	СК 08	Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.
	СК 09	Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування

Результати навчання

Шифр	Зміст
ПР 02.	Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.
ПР 04	Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання
ПР 17	Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
ПР 18	Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.
ПР 19	Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення

Теми що розглядаються:

Тема 1. Принципи організації бухгалтерського обліку на підприємстві

Тема 2. Організація облікової політики підприємства

Тема 3. Формування системи документування господарських операцій та документообігу

Тема 4. Формування і функціонування облікових підрозділів

Тема 5. Бухгалтерський контроль і юридична відповідальність на підприємстві.

Тема 6. Забезпечення ефективного функціонування та розвитку бухгалтерського обліку.

Тема 7. Організація управлінського обліку та узагальнення даних для цілей управління

Тема 8. Формування та опрацювання фінансової, управлінської й податкової звітності підприємства

Тема 9. Система захисту облікової інформації

Тема 10. Особливості організації обліку активів, капіталу та зобов'язань.

Тема 11 Організаційні засади обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства.

Форма та методи навчання.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом

основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється протягом навчального семестру під час проведення лекційних і практичних занять. Має на меті перевірку рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: усні опитування та письмові контрольні роботи на лекційних і практичних заняттях; тестування тощо.

Підсумковий контроль знань студентів за навчальною дисципліною здійснюють у формі іспиту з метою визначення ступеню опанування ними програмних компетентностей та результатів навчання.

Формою підсумкового контролю знань є іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Для одержання підсумкових балів студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань та контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Поточна контрольна робота		Індивідуальне завдання (КП)	Тестування на практичних заняттях	Екзамен	Максимальна сума
№1	№2				
0-25	0-25	0-20	-	0-30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під системою оцінювання слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними критеріями оцінювання для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Націо- нальна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
			- Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового	Відповіді на запитання містять

82-89	B	Добре	матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки ; - вміння вирішувати складні практичні задачі .	певні неточності;
75-81	C	Добре	- Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування ; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки ; - вміння вирішувати практичні задачі .	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач .
64-74	D	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування ; - вміння вирішувати прості практичні задачі .	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; - невміння вирішувати складні практичні задачі .
60-63	E	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі .	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом .	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі .

1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач
------	-----------------------------------	--------------	---	---

Базова література:

- 1 Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник.– Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, – Вена.: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. – 102 с.
- 2 Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник / Н. Л. Правдюк, Л. В. Коваль, О. В. Коваль. Київ:, «Центр учбової літератури»., 2020. 647 с.
- 3 Бухгалтерський сервіс «ІНТЕРАКТИВНА БУХГАЛТЕРІЯ»: Жива бухгалтерська книга URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/buhbook>
- 4 Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н. С. Акімова, О. О. Говоруха, Л. О. Кирильєва, Т. О. Євлаш Х. : ХДУХТ, 2019. 182 с.
- 5 Плаксієнка В. Я. Управлінський облік : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / За ред.В. Я. Плаксієнка. Полтава : ПП «Астроя» 2018. 250 с.
- 6 Фінансовий контроль, ревізія, аудит : рек. покажч. літ. / уклад.І. А. Фисенко ; за ред. О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко. Миколаїв : МНАУ, 2018. 72 с.
- 7 Кужельний , М. В. Левицька, С. О. Організація бухгалтерського обліку: Навч. підручник. - Рівне: НУВГП, 2010.
- 8 Бутинець, Ф. Ф. Організація бухгалтерського обліку [Текст] : підручник для студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» вищих навчальних закладів – 4-е вид., доп. і перероб. / Ф. Ф. Бутинець, О. П. Войналович, І. Л. Томашевська; – Житомир : ПП «Рута», 2005. – 528 с.
- 9 Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Київ: 2019. 120 с.
- 10 Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу: Навчальний посібник / За загальною редакцією доктора економічних наук, професора П. Л. Сука. К.: “Каравела”, 2017. 372 с.
- 11 Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Київ: 2019. 120 с.

12 О. Лимешко. Фінансова звітність малого підприємства 2020 URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-nalogi-i-otchetnost-10-finansovayaotchetnost-malogo-predpriyatiya-%E2%80%932020>

13 Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т економіки та упр., Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека ; упоряд. М. Б. Кулинич. Луцьк, 2017. 271 с.

14 Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : закон України : затв. Верховною Радою 16.07.1999 р. № 996-XIV, зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

15 Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : наказ Мінфіну України від 31.03.13 № 87. URL: www.minfin.gov.ua

16 Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку : затв. наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73. URL: www.minfin.gov.ua

Допоміжна:

17 Мелень О.В. Особливості організації обліку власного капіталу підприємств / О.В. Мелень / Електронне фахове видання «Інфраструктура ринку», випуск №18/2018. – с. 371-374

18 Мелень О.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління результатами діяльності підприємств готельного бізнесу / О.В. Мелень / [Електронний ресурс] / Н. М. Побережна, Л. С. Стригуль, О. В. Мелень // Інфраструктура ринку : електрон. наук.-практ. журн. – 2018. – Вип. 26. – С. 395-402.

19 Мелень О.В. Організація готельно-ресторанного бізнесу та його роль в сучасній економіці країни / О.В. Мелень, Л.С Стригуль., Н.М. Побережна // Матеріали III міжнарод. науч.-практ. интернет-конф. студ., аспірантов и мол. ученых, 16-17 ноября 2018 г., г. Донецк.- с.203 – 204.

20 Мелень О.В. Розвиток та проблеми організації контрольного процесу на підприємстві [О.В. Мелень, Д.В. Грибинюк] // Вісник Одеського національного університету. Економіка» Том 23 Випуск 7 (72). 2018. – с. 189 – 192.

21 Мелень О.В. Організація контрольного процесу на підприємстві [О.В. Мелень] Збірник матеріалів XXVII Міжнародної науково-практичної конференції «ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ: НАУКА, ТЕХНІКА, ТЕХНОЛОГІЯ, ОСВІТА, ЗДО-РОВ'Я» (MicroCAD-2019) (15-17 травня 2019 року). – Харків. 2019 : – С. 272.

22 Мелень О.В. Організація та облік цінних паперів власної емісії: теоретичні аспекти Мелень О.В. Електронне фахове видання Організація та облік цінних паперів власної емісії: теоретичні аспекти / О.В. Мелень, Л.С Стригуль., Н.М. Побережна // «Інфраструктура ринку», випуск № 30/2019. – с. 522-527.

23 Мелень О.В. Організаційні структури готельного підприємства / Мелень О.В., Афоніна Т.С./ Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-

практичної конференції «Стратегічно-інноваційний розвиток суб'єктів економічної системи в умовах глобалізації» 5-7 листопада. - Кременчук. 2019: С. 159 – 161.

24 Жадан Т.А., Мелень О.В. Ризик – орієнтований підхід до організації системи внутрішнього контролю в готельно-ресторанному бізнесі. Інфраструктура ринку: електрон. наук. - практ. журн. 2020.Вип. 50. С. 263 - 267

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3. – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Контроль фінансово-господарської діяльності	Бухгалтерський облік в управлінні підприємством
Управлінські інформаційні системи в обліку, аналізі та аудиті	Організація і методика аудиту
Звітність підприємств	Стратегічний управлінський облік
Фінансовий облік	Обліково-аналітичне забезпечення діагностики та прогнозування розвитку бізнес-структур
Облік і звітність в оподаткуванні	Діагностика стану підприємства в антикризовому управлінні
Облік і оподаткуванні діяльності малих підприємств	Стратегічний аналіз
	Адміністрування податків
	Податкова політика

Провідний лектор: доц. Мелень О.В.
(посада, звання, ПІБ)

_____ (підпис)